

ЩОДО ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Шкільна освіта в сучасних умовах повинна забезпечувати базовий рівень оволодіння знаннями, гарантувати випускникам школи обсяг знань на рівні світових стандартів і з урахуванням їхніх вікових можливостей, уподобань і нахилів. Розв'язання цього завдання пов'язане з необхідністю перегляду як змісту трудового навчання, так і з пошуками нових методичних підходів у викладанні навіть традиційного матеріалу.

Основною формою організації навчальної діяльності практично в усіх країнах світу є сьогодні класно-урочна система. Будучи прогресивною протягом чотирьох століть поспіль, сьогодні, в умовах науково-технічного прогресу, вона перестала задовольняти потреби суспільства в освіті і потребує вдосконалення. Причиною цього стало як закономірне і неминуче зростання обсягу загальноосвітніх знань, що підлягають обов'язковому засвоєнню, так і зміна вимог суспільства до освіти. Критика класно-урочної системи найчастіше пов'язана з пасивністю учнів на уроках та відсутністю інтересу до навчання, зниженням якості знань, перевантаженням дітей домашніми завданнями й роками, й тим, що навчальні заняття шкідливо впливають на здоров'я школярів.

Процес реформування освіти в Україні, який мав би усунути вади шкільної практики, насправді часто зводиться до спроб введення нового змісту в рамках старої системи. Адже проблеми радянської системи освіти, що була зорієнтована значною мірою на інформативні цілі, автоматично переносяться на сучасний розвиток школи. Вносяться зміни в навчальні плани та програми, збільшується число уроків навчання в початкових чи старших класах тощо, проте ці заходи істотно не впливають на якість навчання. Як і раніше, в центрі цих перетворень залишається питання «що вивчати» [1, 3].

Такий підхід уже вичерпаний самою практикою розвитку освіти. Адже обсяг знань не може зростати до безкінечності. Все гострішою стає проблема вдосконалення форм організації процесу навчання, знаходження відповіді на запитання «як навчати, як створити умови для розвитку та самореалізації особистості в процесі навчання». Як, залишаючись в рамках класно-урочної системи, підвищити ефективність навчального процесу, досягти високого інтелектуального розвитку учнів, забезпечити оволодіння ними навичками саморозвитку особистості.

Тому актуальною є необхідність дослідження і вивчення таких педагогічних засобів, які б повною мірою забезпечили активізацію учнів, зокрема в навчально-пізнавальній діяльності, створення та стимулювання

інтересу до трудового навчання як до навчального предмету.

Специфікою сучасного етапу розвитку освіти є актуалізація технологічних засад, які, на відміну від технічних, дали б відповіді на запитання не «Що робити?», а «Яким чином робити краще?», оскільки технологія усвідомлюється як мистецтво застосування результатів наукових досліджень у сфері освітньої діяльності.

Вже сьогодні технології в системі освіти конкретизуються в нових формах навчання (інформаційні, модульні, інтерактивні тощо).

Майбутнє за системою навчання, що вкладалося б у схему учень-технологія-вчитель, за якої викладач перетворюється з авторитарного генератора готових ідей на натхненника інтелектуального і творчого потенціалу учня, тобто в методолога, технолога, а учень стає активним учасником процесу навчання [1, 5].

Як бачимо, тільки комплексне використання сучасних досягнень педагогіки та методики викладання може забезпечити позитивні результати навчального процесу. З цією метою потрібно уникати одноманітності, використовувати нетрадиційні прийоми та інноваційні форми навчання, оновлювати зміст дисципліни, що викладається.

Список використаних джерел:

1. Сорока Т. П. Трудове навчання в період другої половини ХХ століття: Методичні матеріали з курсу «Методика трудового навчання». – Тернопіль: Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка, 2007. – 68 с.